

Te Peretitenira'a No Porinetia farani

PIHA PUTURA'A PARAU 'API

Mahana toru 03 nō 'ēperēra 2019

Te mau Fa'aotira'a a te 'Āpo'ora'a a te mau Fa'aterehau

Tārena 2019 a te pū tai'o a Porinetia

Nō te pū tai'oraa a Porinetia, 'ua riro 'o 2019 'ei matahiti faahiahia 'i roto 'i te 2raa 'o tā na matuturaa 'i te pae 'o te ti'araa 'ohipa, te haamataraa mai 'o te tuātapaparaa ia 'i ni'a 'utuāfare-nohoraa, te tuātapaparaa matahiti 'i ni'a 'i te mau taiete 'e te mau pū fārii rātere, te matuturaa 'i ni'a 'i te moni pūtē tāne vahine. Te tāmāu noa 'i te tai'oraa huiraa 'e tā na tapura faufaa 'e te hi'oraa 'i te mau faa'ohiparaa moni 'a te rātere 'i 2018. E pia te pū tai'oraa a te Hau 'i te mau numera 'o te 'imiraa faufaa nō 2018 'e te pū'ohuraa numera 'o 2016.

Avariraa tautai rori nō 2019 'i te mau motu Katiu, Hiti, Tepoto-Apato'a e Tuanake

I 2018 ra 'e 27 taata tautai rori nō nā motu 'e maha tei fāna'o 'i te tapihoora 1 865 kiro rori tāra'i 'i ni'a 'i te faito moni ra 17,2 mirioni toata. Te tārifā kiro 'e 9 747 toata, 'ua maraa 'ia faa-au-hia 'i te 1 244 toata 'i 217.

Ua āni mai te tomitē ti'aau 'o Katiu 'ia 'iritihia te tautairaa rori 'i Katiu, Hiti, Tepoto-Apato'a e Tuanake. Nā teie tomitē 'e tapa'o 'i te feiā tautai nā reira te feiā tara'i 'e nā na ho'i 'e hōro'a 'i te mau faatureraa 'o te 'ohiraa rori 'i ni'a 'i tō rātou mau motu. Haere roa ato'a rātou 'i te hi'opo'araa 'i te huru rave 'e tae atu 'i te taimē tapihoora 'i roto 'i nā taiete 'e maha 'o tei 'ite-au-hia 'i teie mahana.

Ua haamana ia te Apooraa 'i te tapura 'o te mau mero tomitē ti'aau, te mahana 'avariraa 'e tae atu 'i te 321 'o atopa 2019, haapāpū 'i te tai'o rori 'e 'ohi 'e 'i te motu hō'ē. Ia rēni 'i te tuhaa rāhui 'i ni' 'i te 'āanoraa 1/3 'o te area tairoto 'o te motu tāta'itahi.

Te tai'o ate Apooraa 'i tape'a mai 'o te faito ia 'a te tomitē 'i faatae mai 'e tei te au 'o tā na iho 'i tai'o mai 'i ni'a ato'a rā 'i te rahiraa rori 'i 'ohihia na. Ia 'āmuihia nō nā motu 'e maha 'ua fāriihia 'e tautai 'e 4 700 rori.

Présidence de la Polynésie Française

Service de la communication

communication@presidence.pf – 40 47 20 00

Haamanaraa 'i te târena 2019 'o te mau paturaa nohoraa totiare

Ua vauvau te Faaterehau 'o te nohoraa, 'i mua 'i tō te apoorahau, te tarena 2019 o te mau paturaa nohoraa totiare a te OPH 'o tei faataa 'e 4 miria toata nō te reira.

Nō 2019 'e haamata te OPH 'i te patu 15 'opuaraa 'âpî nō te mau puhaparaa. 33 mirioni faataahia nō te mau faa'ineine fenua, nō te faati'a 'e 148 nohoraa totiare, faataahia nō te reira 'e 3 miria toata. Tupu noa atu ai te tahi atu mau 'opuaraa 'i ni'a 'i te faito 'e 963 mirioni :

- Nō te hooraa mai 'e 23 638 m² 'i Paea e 'e 9 tâpû fenua 'i Fauna Iti 'i Huahine ;
- Te tâtâ'iraa 'i te mau nohoraa piahi 'i Outumaoro Punaauia ;
- Te mahora ha'uti a te tamarii 'i Teroma Faa'a ;
- Te faaineineraa 138 tâpû fenua 'i Enata 'e 'i Tuamotu-Maareva ;

E mau 'opuaraa teie 'o tei tapura hia ihoa 'i roto 'i te tapura faufaa matahiti 'a te Fenua. I roto 'i tei mau 'opuaraa te vai nei te tauturuhia mai 'e te Hau farani ia-au 'i te parau faa-au (2015-2020). Nâ teie mau 'opuaraa 'e parau mai ra 'i te tere maitai 'o te rēni 'ohipa 'a te Hau fenua 'i te pae 'o te mau paturaa fare totiare 'e tâ na tûtavaraa 'ia mai te mau puhaparaa ruperupehu nō 2019.

Târena faatiani « Pick your paradise » 'a Tahiti tourisme

Mai 2016 mai, te topa nei 'o Tahiti Tourisme 'i te hô'ê 'i'oa faatiani nâ te ara 'i te tumu parau nei te « Mana » nō te faa'ite 'i te rauraa huru 'o te mau vâhi 'e vai nei 'i ô tâtou.

I muri mai 'o te parau faatiani « Tahiti et ses Iles du Mana », 'ua haapurorohia te reira 'i 2017 nō te faa'ite 'i te rauraa 'o te 'ohipa 'e 'itehia 'i Porinetia. I 2018 'ua haapurorohia te hôho'a pehe uira « Take Me To Tahiti » 'e faa'ite ra 'i oraraa te tâne 'e tâna vahine 'e tō râua 'utuâfare. Nō teie hôho'a video 'nei « Pick Your Paradise », 'e haamata te haapurorohia 'i te 9 'o eperera 2019 'i ni'a 'i te mau mâtete nâ te ara.

E haapurorohia nâ roto 'i nâ reo 'e 9 'i ni'a 'i te mau rēni natirara a Tahiti Tourisme. Nâ roto atu 'i tei tumu parau 'âpî 'o te hô'ê rave'a pâpû ia nō te faa'ite 'i te huru mau 'o te mau taamotu 'o Porinetia. Te taa'êraa 'o te râ 'e te râ motu. Nō te reira, 'ua mâ'itihia mai 'e 36 tumu parau, te mau vâhi maere 'e te hohonu 'o te ta'ere, 'e nehenehe 'i te hôani 'e teretere haere nâ roto 'i tauâ mau hôho'a 'itenati 'o te faa'ite 'i te mau vâhi maere 'e ô tâ râtou 'e nehenehe 'e mâ'iti hou a tere mai ai.

E 36 hôho'a video nō te roaraa 'e 20 tetoni tei ineine :

- 12 video « te tomo roaraa 'i roto 'i te peu Maohi : te 'ori tahiti, te Vaa, tâtau, te pehe, te hâmani Tapa, te nohoraa fetii, te âmo 'ôfa'i, te maa maohi, te pereoo mâa, te nana'o, te fare pure, te faa'apu poe pârau.
- 12 video « vâhi maere » te Jetsurfing, te mau faa e te mau toparaa pape, te mau âna 'i Rurutu, Tyrolienne, pereotaataatahi turu uira, tere pereoo nâ uta, te 'iri hoe ti'a, te Vaa 'initia, te 'amarara, te hopu môhina, te huipôpô, 'e te faura'o moana.
- 12 video nō te faa'ite 'e fenua maita'i nō te tâne 'e vahine, 'e nō te 'utuâfare fetii 'e 'aore râ nō te tahi atu huru 'ôro'a : tere pahi, manu tau miti, haere nâ te mau 'ê'a

natura, faahoro puahorofenua, hopuraa miti, 'i ni'a 'i te motu, haaipoiporaa, fare 'i ni'a 'i te miti, tâohe 'i ni'a 'i te vaa, tuihei, Marae, fanon â ni'a 'i te pahi tâ'ie tau'atu.

Nô ni'a 'i te mau hôho'a hapurorohia nei 'e Tahiti Tourisme 'e nao'ahia na 'e 3,2 mirioni taata 'e mâta'ita'i mai nei.

Tauturu moni nô te mau tata'uraa faa'apu nô te Heiva i Raivavae

Ua fârii te Apooraaahau e horo'a 'e 350 000 'ei tauturu nâ te tomite Taurua Rau e Heiva i Raivavae, nô te faanaho 'i tâ râtou tata'uraa faa'apu 'o te Heiva i Raivavae 2019.

Nô 2012 ra tô teie taatiraa ti'araa mai, tâ na fâ 'o te faanahoraa ia 'i te mau Heiva 'e te mau tata'uraa rau mai te ta'ere, te tu'aro maohi, rima'î, tua'âai 'i Raivavae.

Te faufaa rahi nô teie tata'uraa faa'apu Heiva i Raivavae 2019 nô te faateiteiraa 'i te roo 'o te mâa faa'apu 'o tuhaa pae mâ.

Vauvauraa parau nô hô'ê râve'a tauturu 'âpî « Aidants Fetii »

Te vairaa 'o te ora 'o te huiraatira 'ua pâpû e te maraa noa atu ra te faito 'o tô na matahiti 'i Porinetia nei. Hô'ê taata maohi 'i ni'a 'i te ono 'e tae roa tô na matahiti 'i te 60 'i 2027 'oia ho'i 'e 54 877 taata.

I ni'a 'i tauâ hi'oraa nei, 'ua haamau te Faaterehau 'o te 'utuâfare 'i te hô'ê tauturu nô te feiâ hepohepo, 'o tei piihia « Aidants Fetii » 'o te hôro'a ra ia 'i te neheneheraa 'i te hô'ê 'o te fetii 'e fana'o 'i te tauturu 'a te Hau nô te hâpa'o 'i te oraraa 'o te hô'ê metua paari 'i roto 'i te hepohepo. Ruhiruhiâ anei huma anei 'e ora ra 'i roto 'i te 'utuâfare 'e 'o tei roto anei 'i te ma'i 'e 'o te titauhia 'ei taata hâpa'o tamau.

Te tauturu nâ roto atu 'i teie 'afata tei ni'a 'i te faito 'e 50 000 toata 'e taata ra 'o tei mâ'itihia mai 'e te ruhiruhiâ/huma. Ia faatae te taata ani 'oia ho'i te ruhiruhiâ 'aore râ te huma 'i te mau aniraa 'i te piha a te Hau nô te Totiare, te Utuâfare 'e te Autâhômê (DSFE). E moni tâ 'âva'e tei te au 'ua fâriihia anei. E tauturu fahiahia roa teie nô te feiâ paruparu.

Nô te mea, nâ na iho 'e mâ'iti 'i te taata 'o tâ na 'e hinaaro 'i roto 'i tô na iho fetii. E ti'araa hanahana ato'a ho'i nô te taata tâvini 'i roto 'i tô na iho fetii 'inaha 'e moni ava'e tâ na.

Te vâhi 'e pâpû ai nô te ruhiruhiâ 'e te huma, i te mea ia 'e hâpiihia te mau tavini 'i te 'atu'atu, tâ mâ haere 'i te nohoraa, faaineine 'i te mâa, faahopuraa pape 'e te vai noa te tâamura totiare.

Nâ roto atu 'i teie hâpiira 'e nehenehe te mau tavini 'e titau 'i tetahi atu mau parau tû'ite 'o te haapâpû 'i te 'ite 'ohipa 'e mauhia 'e râtou. Nâ roto 'i te tahi atu hâpiiraa tauturu tuati ora 'aore râ fârii 'utuâfare, 'e te vai atu ra mau 'âmaa faufaa roa 'o te nehenehe 'e hâpiihia.

Te tuuraa 'i roto 'i te tata'uraa « hô'ê i'oa e hô'ê tâipê nô te puna hotu tai 'o Faratea »

I roto 'i te faahoturaa 'i te 'imiraa faufaa moana, 'o tei târenahia 'i roto i te 'imiraa faufaa 2016 a te Faatereraahau 'o tei 'ôpua 'e 'iriti 'i te hô'ê tuhaa fenua nô te haapata e te faa'amuraa natura 'i te mau hotu moana. Tei te 'âanoraa fenua e 35 tâ 'o te nehenehe 'e pâhono 'i te mau aniraa fenua 'e 'erehia 'e te mau taiete 'o teie tuhaa 'imiraa. I ni'a 'i teie fenua o te tâ tuhaa haere hia, te mau taiete 'e haamau ai 'i tâ râtou 'imiraa pâpû nô te

Présidence de la Polynésie Française

Service de la communication

communication@presidence.pf – 40 47 20 00

haamaita'i noa 'i teie tōro'a 'e nō te mā'imi ato'araa 'i te mau rave'a 'āpī nō te pae 'o te faa'amuraa animara miti. Ua mana'o hia 'e patu 'i teie 'opuaraa 'i ni'a 'i te fenua hō'ē, nō te faa'iti mai ia 'i te moni 'e faa'ohipahia, 'inaha hō'ē arati'a, hō'ē pāmu pape 'e hō'ē te mau haamāuaraa nō te tāato'araa, 'o te fifi mau na ho'i 'o tei faaruru noa hia mai a 30 maatahiti 'i teie nei.

Nō te faaō 'i te hō'ē 'opuaraa rarahi mai teie 'i roto 'i 'amaa o te 'imiraa faufaa 'i te pae 'o te hotu tai 'e vai 'i te vairaa nō Porinetia, 'ua 'itehia te faufaa 'ia niuhia 'ō ia 'i ni'a 'i te fenua 'e tōna ta'ere, nō te reira, 'e tei roto 'i te naturaa 'o te nunaa 'ia topahia te hō'ē i'oa 'e te hō'ē tāipe nō na. Nō reira 'e nā roto atu 'i te piha 'ohipa 'a te Hau hāpa'o 'i te mau hotu moana 'e te faaueraa 'a te Mono Peretiteni 'o Porinetia, taietehia mai 'e te Faatereraahau nō te hāpiiraa, 'e faatupuhia te hō'ē tata'uraa nō te hōro'a 'i « te i'oa ma'ohi 'e hō'ē taipe nō teie tuhaa fenua 'o Faratea » 'e tata'u ia te mau piha 4,3 'e 2 'o te mau hāpiiraa tuārua 'a te Hau 'o Taravao e tā te tivira 'o Taravao (Sacrée-Cœur, Lycée Agricole).

Nā roto atu 'i te faatata'uraa 'i teie mau fare hāpiiraa 'e roa mai 'ia rātou te hinaaro 'e 'ite hohonu 'i te tereraa 'o teie 'opuaraa 'i roto 'i tō rātou 'oire, tupu atu ai paha te hinaaro 'e turai 'i tā rātou hāpiiraa 'i roto 'i teie mau toro'a e riro ato'a teie 'imiraa i'oa 'e taipe nā te mau pihi 'ei faarava'iraa 'i te faa'oparaa 'i te Reo Tahiti te hiro'a tumu pae moana 'e nō te hō'ē faahoturaa 'e vai 'i te vairaa. Ua faareva hia te hō'ē turamaraa, nā roto 'i te rata uira 'i te area 'o te 11 'o fepuare ra, 'i roto 'i te fare hāpiiraa 'e ō 'i roto 'i teie tata'uraa.

Te feiā 'i roto 'i te tomite mā'iti, 'o te mau ti'a ia nō roto mai 'i te apooraa mana, mai te Mono Peretiteni 'aore rā tō na mono, te Faaterehau 'o te hāpiiraa 'aore rā tō na mono, te raatira 'o te mau hāpiiraa 'aore rā tō na mono, te Peretiteni 'o te Fare Vānaa 'aore rā to na mono, te raatira 'o te piha a te Hau nō te faufaa moana (DRM) 'aore rā tō na mono, te peretiteni 'o te copē 'a te feiā faa'amu animara moana (DAPF) 'aore rā tō na mono, te raatira 'o te Ifremer 'aore rā tō na mono.

I rôpū 'ia mê te mau mero tomite 'e titauhia ai nō te faa'ite mai 'i te 'āpāparaa 'e tā rātou faaotiraa. Te fāriihia 'ia tata'u 'ua tā'oti'ahia ia 'ia tuu mai hō'ē i'oa e/'aore rā hō'ē tāipe 'i te piha hāpii. Ia faatae 'i tā rātou haa 'i te faatereraa 'o te piha 'o te faatereraa 'o te hāpiiraa (DGEE) hou te 26 'o eperera nei, 'e pūharahia te i'oa 'o tei rē 'i te hōpe'a 'o mê. E piti rē tei faataahia ; te rē nō te i'oa ma'ohi nehenehe roa a'e 'e te rē nō te tāipe hāviti roa a'e. te i'oa 'e te tāipe 'e mā'ithia 'e fatuhia ia 'e Porinetia farani 'e 'o te reira te pēnihia 'i ni'a 'i te papa'i tomoraa 'o te fenua faataahia. O te reira te toparaa i'oa ma'ohi 'e te hiro'a tumu 'e 'itehia mai 'e 'ia hiti noa mai te parau nō te pū haapata 'e faa'amuraa natura o te animara 'o te tai.

Haamau e faanaho i te parau tū'ite faarava'i « sport-santé »

Te arairaa 'e te faaitoitotaa 'i te êa 'o te tārena rû te reira 'ia ravehia 'e te poritita 'o te êa huiraa'ira 'i Porinetia nei ('e 3 'avei'a faufaa nō 2016-2025). Te 'avei'a 'e parau mai ra 'i te Fenua 'ia haapāpū 'i tā na rave'a arai, 'i ni'a ihoa rā 'i te faaitiraa mai 'i te pōria 'o te taata 'e te mau ma'i 'e nehenehe 'e tupu mai.

Nō te reira 'ua haamauhia te mau rave'a faa'eta'etaraa tino matara noa APA, 'ei rave'a faatanoraa te parau 'i te 'ohipa 'e ravehia 'e mau rave'a ho'i teie nō te rapaau mā te 'ore 'e titau 'i te rāau ma'i. ua matara mai teie parau 'i roto i te rururaa 'a te tu'aro 'e te êa 'i te 16 'e te 18 'o tiurai nei.

Présidence de la Polynésie Française

Service de la communication

communication@presidence.pf – 40 47 20 00

Nô te haapâpû e tapae teie 'opuaraa 'i te fâ titauhia, 'e nô te pâhono 'i te hinaaro 'e 'u'ana mai nei, 'ua faaotihia 'e ti'a 'ia faaineine 'i te mau rautu nô teie tuhaa 'ohipa, 'o tei 'ite pâpû 'i mau arata'iraa tano nô te hâpa'o 'i te feiâ hinaaro 'e haamaita'i 'i te êa, 'ei mau rauti 'o tei 'ite 'i te haamau 'i te hô'ê tarena faa'eta'etaraa tino, 'e te 'oti'a 'e nehenehe 'o te fifi 'e nehenehe ai 'e tupu.

Nô te reira, 'e haamauhia te hô'ê parau tu'ite faarava'i, nô te mau rauti toro'a ma'ona, 'e 'o râtou a'e te nehenehe 'e rauti mai 'i te feiâ 'e hinaaro 'e haamaita'i 'i tô râtou êa nâ roto 'i te rave'a 'o te faa'eta'etaraa tino. Te titauhia nô te fatu 'i teie parau tu'ite faarava'i 'e 50 hora faaineineraa.

Tauturu nâ te mau taatiraa : tauturu moni nâ Tefana tu'epopo e te taatiraa UPJ

Ua fârii te Apoorahau 'e hôro'a 'e 5 mirioni tauturu nâ Tefana tu'e popo 'ei tauturu faarava'i nô te matahiti 'i ma'iri 2018, 'ia 'âmuihia te mau tauturu 'o tei fâna'ohia 'e teie taatiraa nô 2018 'e 7 016 000 toata ia.

Ua farii ato'a te Apoorahau 'e horo'a 'e 2 mirioni toata 'ei tauturu moni matahiti 2018 nâ te taatiraa UPJ, nô tâ na ta'urua 'e faaineine ra nô te û'i 'âpî Taure'a Asso 'o te taati 'i te ta'urua Upa Nui, te 'oro'a 'a te û'i 'âpî Taure'a Move.

-0-0-0-0-0-